

Алла КОРНЕЙКО,
кандидат історичних наук, доцент кафедри менеджменту освіти ВІППО,
в. о. завідувача відділу ЗНО та моніторингових досліджень ВІППО;
Анастасія ЛОГВИНЮК,
методист відділу ЗНО та моніторингових досліджень ВІППО

Зовнішнє оцінювання результатів навчання здобувачів ПЗСО у Волинській області: досвід НМТ – 2025

Представлено аналіз організації та результатів проведення національного мультипредметного тесту у Волинській області в 2025 році. Розглянуто нормативні засади підготовки та проведення тестування, особливості роботи тимчасових екзаменаційних центрів, динаміку участі здобувачів освіти та підсумкові результати НМТ. Здійснено порівняння середніх балів учасників Волині із загальноукраїнськими показниками, що дозволило оцінити рівень підготовки випускників регіону та окреслити напрями подальшого удосконалення освітніх процесів.

Ключові слова: національний мультипредметний тест (НМТ), Нова українська школа, здобувачі загальної середньої освіти, зовнішні оцінювання, тимчасові екзаменаційні центри (ТЕЦ), учасники тестування, аналіз результатів.

Alla Korneiko, Anastasiia Lohvyniuk. External Assessment of Learning Outcomes of General Secondary Education Learners in Volyn Region: The Experience of NMT–2025.

The article presents an analysis of the organization and results of the National Multisubject Test conducted in Volyn Region in 2025. It examines the regulatory framework for preparing and administering the test, the specific features of the operation of temporary examination centers, the dynamics of participation among learners, and the final NMT outcomes. A comparison of the average scores of participants from Volyn with nationwide indicators was carried out, which made it possible to assess the level of preparedness of the region's graduates and outline directions for further improvement of educational processes.

Keywords: National Multisubject Test (NMT), New Ukrainian School, general secondary education learners, external assessments, Temporary Examination Centers (TECs), test participants, results analysis.

Актуальність дослідження. В умовах розбудови Нової української школи функціонування стабільної й водночас динамічної системи освітніх оцінювань є одним із факторів успішної реалізації засадничих положень вітчизняної державної політики у сфері освіти. Невід'ємною складовою зазначеної системи є зовнішні оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, серед яких чільне місце посідає національний мультипредметний тест (НМТ), який сміливо можемо вважати актуальним у сучасних умовах та перевіреним часом інструментом оцінювання якості освіти.

Виклад основного матеріалу. Підготовка та проведення національного мультипредметного тесту 2025 року відбувалися відповідно до ряду нормативних й організаційно-розпорядчих документів. Серед них, насамперед, Закон України від 29 жовтня 2024 року № 4034-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2025 року», доручення Прем'єр-міністра України від 03 березня 2025 року № 5903/1/1-25, Порядок проведення національного мультипредметного тесту,

затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2023 року № 1547, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03 січня 2024 року за № 15/41360 (зі змінами), накази Міністерства освіти і науки України від 19 листопада 2024 року № 1629 «Деякі питання проведення у 2025 році національного мультипредметного тесту», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 листопада 2024 року за № 1821/43166, від 30 грудня 2024 р. № 1806 «Про організацію та проведення у 2025 році національного мультипредметного тесту», від 03 квітня 2025 року № 541 «Про визначення переліку населених пунктів України, на території яких буде створено тимчасові екзаменаційні центри для проведення у 2025 році основних сесій національного мультипредметного тесту» (зі змінами) та інші.

Окрім зазначених документів, організацію та проведення НМТ–2025 у Волинській області регламентовано також наказом управління освіти і науки Волинської облдержадміністрації від 04 березня 2025 року № 143/22-о «Про підготовку і проведення в області у 2025 році зовнішніх вступних випробувань (НМТ, ЄВІ, ЄФВВ), незалежного тестування учасників

сертифікації педагогічних працівників та моніторингових досліджень», спільними наказами управління освіти і науки Волинської облдержадміністрації та Львівського регіонального центру оцінювання якості освіти від 25 квітня 2025 року № 143/22-о «Про затвердження мережі тимчасових екзаменаційних центрів для проведення основних сесій національного мультипредметного тесту», від 03 липня 2025 року № 253/53-о «Про затвердження мережі тимчасових екзаменаційних центрів для проведення додаткових сесій національного мультипредметного тесту», іншими нормативно-правовими та інструктивно-методичними документами органів центральної та місцевої влади.

На виконання положень зазначених документів управлінням освіти і науки Волинської облдержадміністрації та відділом ЗНО та моніторингових досліджень Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти спільно зі Львівським регіональним центром оцінювання якості освіти, у взаємодії з органами управління освітою територіальних громад та керівниками закладів освіти області здійснено необхідну роботу щодо організованого і безпечного проведення НМТ–2025 у Волинській області.

На етапі організаційної підготовки Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти провів активну інформаційну кампанію, спрямовану на ознайомлення потенційних учасників тестування, педагогів області, зацікавлених сторін та громадськості з актуальними новинами і змінами у процедурі проведення НМТ.

З метою надання актуальної інформації про національний мультипредметний тест 2025 року та забезпечення допомоги майбутнім учасникам під час реєстрації на базі відділу ЗНО та моніторингових досліджень ВІППО організовано роботу єдиного в області консультативно-реєстраційного пункту НМТ–2025.

Протягом основного та додаткового періодів реєстрації для проходження НМТ–2025 у Волинській області зареєстровано 12 057 учасників, серед яких 11 816 осіб – для участі в основній сесії (що на 821 особу, 7 % більше, ніж торік) та 241 особа – у додатковій (на понад тисячу осіб менше порівняно з 2024 роком).

Завдяки взаємодії з районними військовими адміністраціями та органами управління освітою територіальних громад визначено перелік населених пунктів, у яких безпекова ситуація дозволяла створити тимчасові екзаменаційні центри (ТЕЦ) для проведення основних, додаткових сесій НМТ–2025.

Під час НМТ 2025 року в 11-ти населених пунктах області – «округах тестування» – створено комплексну мережу із 39 пунктів тестування (загальною одноразовою потужністю 129 аудиторій на 1688 робочих місць). Усі ТЕЦ під час основної та додаткової сесій сумарно працювали 279 разів. Усього для проведення основних та додаткових сесій НМТ в ТЕЦ області було створено 11 992 робочих місця для учасників тестування (табл. 1).

Таблиця 1

Тимчасові екзаменаційні центри НМТ–2025 Волинської області (в розрізі округів тестування)

№ з/п	Громади, на території яких створено ТЕЦ	Кількість ТЕЦ	Кількість тестувань у ТЕЦ	Кількість створених робочих місць для учасників
1	Луцька МТГ	15	105	5249
2	Ковельська МТГ	5	45	1658
3	Нововолинська МТГ	3	22	781
4	Камінь-Каширська МТГ	3	16	750
5	Володимирська МТГ	2	23	836
6	Рагнівська МТГ	2	15	519
7	Маневицька МТГ	2	14	602
8	Горохівська МТГ	2	10	377
9	Ківерцівська МТГ	2	12	431
10	Рожищенська МТГ	1	9	285
11	Любомльська МТГ	1	8	504
Всього		38	279	11 992

Традиційно більшість тимчасових екзаменаційних центрів під час НМТ функціонувала на базі закладів ЗЗСО – 33 (87 %). Крім того, два ТЕЦ було створено на базі університетів (5 %), ще два – на базі закладів фахової передвищої освіти (5 %) та один центр організовано на базі закладу професійно-технічної освіти (3 %).

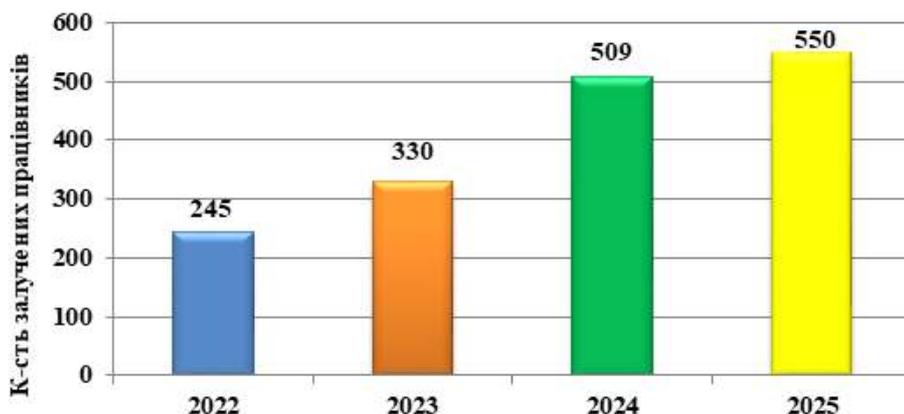
Вагомий чинник успішного проведення НМТ – долучення до організації процедур тестування педагогів області. До організації та проведення тестування було залучено 550 освітян. Зазначений показник демонструє стабільну позитивну динаміку впродовж усіх років проведення НМТ (графік 1).

Залучені педагоги виконували обов'язки відповідальних за тимчасові екзаменаційні центри, їхніх помічників, старших інструкторів та інструкторів, що працювали в аудиторіях ТЕЦ, а також уповноважених осіб Українського центру оцінювання якості освіти, які здійснювали дистанційний моніторинг та відеоспостереження за перебігом процедур тестування. Підготовку персоналу пунктів тестування здійснювали фахівці Львівського регіонального центру оцінювання якості освіти спільно з працівниками відділу ЗНО та моніторингових досліджень Волинського ІППО.

Аналіз кількісного складу окремих категорій учасників НМТ–2025 за часом здобуття повної загальної середньої освіти та типом закладу освіти

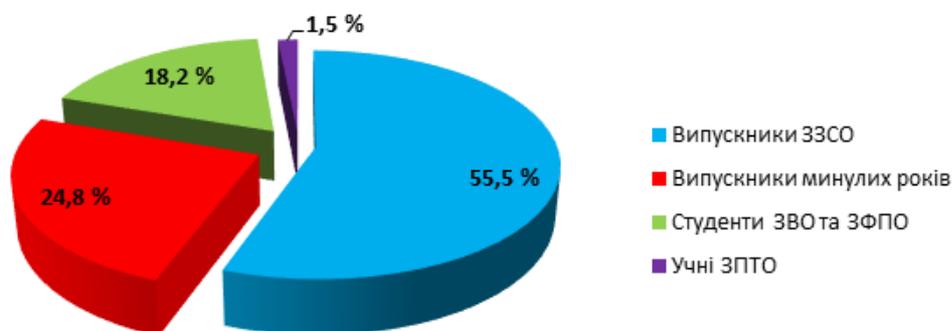
Динаміка кількості педагогів області, залучених до процедур НМТ (2022–2025 рр.)

Графік 1



Діаграма 1

Склад зареєстрованих учасників НМТ–2025



демонструє повторення минулорічних тенденцій. Так, понад половину зареєстрованих склали випускники ЗЗСО поточного року – 55,5 % (6638 осіб). Наступною за чисельністю категорією вдруге поспіль стали випускники минулих років – 24,8 % (2966 осіб). 2174 студенти закладів вищої та фахової передвищої освіти склали 18,2 %. Учасників із числа учнів закладів професійно-технічної освіти області було лише 1,5 % (183 особи) (діаграма 1).

За критерієм віку склад учасників НМТ–2025 – дещо «молодший» порівняно з тестуванням 2024 року. Так, 83,4 % склали молодь 17–21 років (торік таких нараховувалося на 3,5 % менше). Водночас серед цьогорічних учасників налічувалося 285 осіб віком 40–49 років та 73 – старше 50-ти (для порівняння: в ході НМТ–2024 проходили тестування відповідно

417 і 104 учасники вказаного віку). Як і минулоріч, найстарші учасники НМТ–2025 народилися у 1967 році (дві особи) (табл. 2).

Загалом на тест зареєструвався 9091 здобувач повної загальної середньої освіти поточного року. Аналіз якісного складу учасників за типом території проживання свідчить, що 38,2 % загальної кількості (3476 осіб) – мешканці сіл та селищ області, майже 62 % учасників (5615 осіб) – міська молодь. Це дає підстави для висновку, що цьогорічних здобувачів загальної середньої освіти з сільської місцевості дещо менше зацікавила можливість здобувати у поточному році вищу освіту, аніж учасників, що проживають у містах (діаграма 2).

У 2025 році за змістом національний мультипредметний тест складався з двох блоків предметів: обов'язкового та вибіркового.

Таблиця 2

Розподіл учасників НМТ–2025 у Волинській області за віком

№ з/п	Рік народження	Кількість учасників	%
1	До 2006	10 050	83,4
2	1996–2005	1142	9,5
3	1986–1995	507	4,2
4	1976–1985	285	2,4
5	1967–1975	73	0,6

Кількість зареєстрованих учасників НМТ–2025 у Волинській області за типом території реєстрації / проживання



Обов'язковий блок включав завдання з української мови, математики та історії України. Вибірковий блок учасники формували, обираючи один предмет із затвердженого переліку з дев'яти дисциплін: біологія, фізика, хімія, географія, українська література, англійська, німецька, французька або іспанська мова.

Аналіз вибору учасниками НМТ–2025 навчального предмету вибіркового блоку свідчить, що серед дев'яти запропонованих найпопулярнішою, як і торік, залишилася географія: її обрали 4058 осіб (33,7 %) загальної кількості учасників, що є очікуваним з огляду на багаторічну тенденцію. Однак друге місце, яке посіла англійська мова (3111 осіб, 25,8 %), є досить незвичним, зважаючи на традиційно невелику кількість бажаючих скласти англійську мову в попередні роки. Третє й четверте місця за популярністю посідають українська література (2298 осіб, 19,1 %) та біологія (2151 особа, 17,8 %). Суттєво менш затребуваними предметами залишаються фізика (296 осіб, 2,5 %) та хімія (102 особи, 0,8 %). У межах статистичної похибки перебуває кількість учасників, які обрали німецьку (37 осіб, 0,3 %), французьку (дві особи, 0,02 %) та іспанську мову (дві особи, 0,02 %) (графік 2).

Аналіз статистичних показників загальної результативності національного мультипредметного

тестування 2025 року свідчить, що за низкою ключових параметрів волинські учасники вчергове продемонстрували стабільно високі результати.

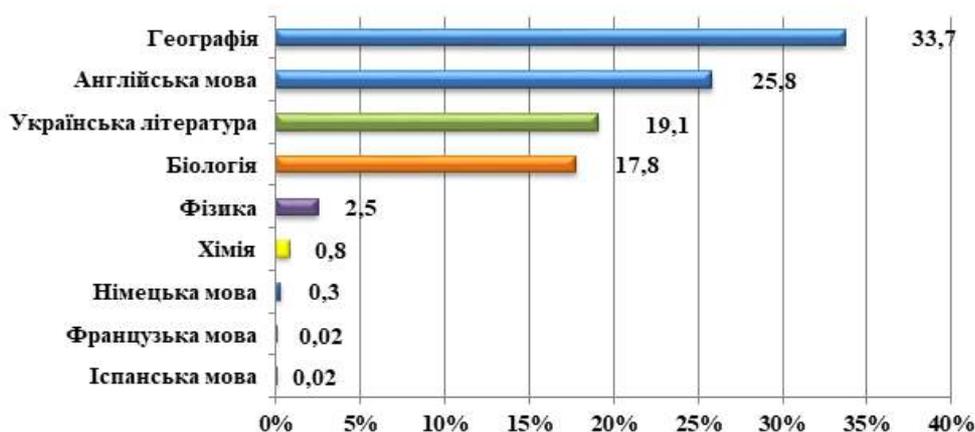
За результатами основної та додаткової сесій національного мультипредметного тестування 2025 року учасники з Волинської області здобули 95 максимальних 200-бальних результатів. Із них 86 належать цьогорічним випускникам закладів загальної середньої освіти області, два – студентам коледжів, а ще сім – випускникам минулих років.

Кількісний розподіл найвищих результатів за районами області із зазначенням кількості результатів та кількості закладів освіти представлено у графіку 3.

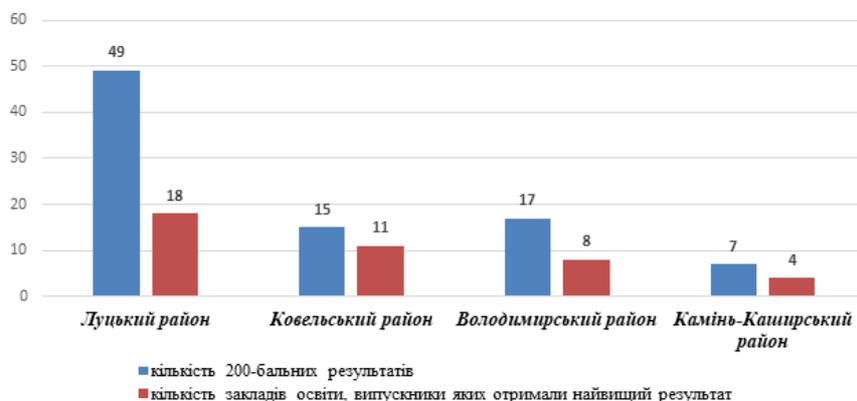
В активі волинських учасників – найвищі результати майже з усіх предметів, що були винесені на НМТ поточного року, за винятком біології та географії. За абсолютними показниками до трійки навчальних предметів – лідерів за кількістю 200-бальних результатів – увійшли математика (43 результати), українська мова (23) та англійська мова (18). Далі предмети розподілилися у такій послідовності: історія України (3), українська література (2), фізика (2), німецька мова (2), хімія (1), іспанська мова (1).

Графік 2

Навчальні предмети вибіркового блоку, обрані учасниками для проходження основної та додаткової сесій НМТ–2025, %



Кількісний розподіл найвищих результатів НМТ–2025 за районами області (випускники ЗЗСО)



У Волинській області налічується 41 заклад освіти, випускники яких отримали щонайменше один найвищий результат – 200 балів. Серед них 39 – це заклади загальної середньої освіти, розташовані у 19 територіальних громадах області, та два – заклади фахової передвищої освіти.

Загальна кількість учасників НМТ у Волинській області, які відзначилися найвищими результатами, – 86 осіб. З них семеро отримали по дві 200-бальні оцінки та одна учасниця – випускниця Ліцею № 13 м. Ковеля – три найвищі результати.

Для кожного предмету було встановлено мінімальний «поріг» – так званий прохідний бал, що складає 15 % максимально можливої кількості тестових балів за відповідний субтест. Цей показник залишився незмінним порівняно з попереднім роком.

У 2025 році кількість волинських учасників, які не подолали прохідний поріг хоча б з одного предмету, становила 1418 осіб, що на 339 більше, ніж у 2024 році, – 11,7 % загальної кількості здобувачів освіти, які склали тест (табл. 3). Для порівняння: загалом по країні цей показник становив 14,4 %.

Аналіз усереднених результатів учасників НМТ засвідчує, що загальна результативність волинських абітурієнтів перевищує середньоукраїнський рівень. Зокрема, середній бал з абсолютної більшості предметів, включених до аналізу, в учасників з Волинської області є вищим за загальноукраїнський. Більше того, за показником величини середнього бала Волинь серед регіонів України з більшості предметів посідає провідні позиції – від 1-го до 3-го місця. Незначним винятком є математика та фізика – відповідно 4-та і 7-ма позиції (через незначну кількість учасників, у межах статистичної похибки, до аналізу не включено дані з німецької, французької та іспанської мов) (табл. 4).

Отримані дані свідчать, що за величиною середнього бала з усіх предметів тесту учні міських шкіл демонструють стабільно вищі результати, ніж їхні ровесники із сільської місцевості (окрім показника з української літератури, за яким випускники сільських закладів переважають на 0,4 бала). Повторювана котрий рік поспіль, така ситуація вказує на негативну тенденцію до поглиблення розриву у якості навчальних досягнень

Таблиця 3

Кількість учасників у Волинській області (випускників поточного року), які не набрали прохідного бала під час НМТ–2025

№ з/п	Предмет	Кількість зареєстрованих	Взяли участь у тестуванні	Не набрали прохідного бала	Примітка: прохідний бал
1	Українська мова	12 057	11 089	38	7
2	Математика	12 057	11 089	1245	5
3	Історія України	12 057	11 086	17	8
4	Англійська мова	3111	2949	46	5
5	Географія	4058	3642	2	7
6	Біологія	2151	1967	0	7
7	Українська література	2298	2135	47	7
8	Фізика	296	261	18	5
9	Хімія	102	99	5	6
10	Німецька мова	37	29	0	5
11	Французька мова	2	0	0	5
12	Іспанська мова	2	0	0	5

Таблиця 4

Порівняльна таблиця результатів НМТ за середнім балом (за шкалою 100–200 балів)

№ з/п	Предмет НМТ*	Середній бал за шкалою 100–200 балів		Рейтингове місце Волинської області за показником
		Україна	Волинь	
1	Хімія	138,7	147,7	1
2	Біологія	147,5	149,1	2
3	Історія України	141,6	142,6	2
4	Українська література	137,4	140,5	2
5	Англійська мова	147,1	147,3	3
6	Українська мова	146,3	146,8	3
7	Географія	142	142,9	3
8	Математика	132,3	132,4	4
9	Фізика	134,3	133,5	7

*Дані з німецької, іспанської та французької мов до аналізу не включено через низьку кількість учасників (у межах статистичної похибки).

Таблиця 5

Порівняльна таблиця результатів НМТ за середнім балом у розрізі території розташування закладу освіти

№ з/п	Предмет НМТ*	Середній бал за шкалою 100–200 балів		Різниця величини середнього бала
		місто	село, селище	
1	Хімія	155,7	132	+23,7
2	Біологія	152,3	147,4	+4,9
3	Українська мова	150,1	145,8	+4,3
4	Англійська мова	149	146,6	+2,4
5	Історія України	144,8	141,9	+2,9
6	Географія	144	142,4	+1,6
7	Українська література	141,8	142,2	-0,4
8	Фізика	140	133,5	+6,5
9	Математика	136,8	131	+5,8

*Дані з німецької, іспанської та французької мов до аналізу не включено через низьку кількість учасників (у межах статистичної похибки).

між міськими та сільськими випускниками. Це явище потребує ґрунтовного аналізу з боку педагогічної спільноти та освітніх управлінців задля виявлення його причин і пошуку шляхів подолання.

Для Волинської області зазначена різниця коливається від 1,6 бала з географії до 23,7 бала з хімії (див. табл. 5). Для порівняння: у загальноукраїнському масштабі цей показник варіюється від 1,3 бала з української літератури до 11,5 з фізики та 12,8 з хімії.

Для оцінювання якості результатів тестування зазвичай ключовим показником виступає частка учасників, які здобули високі та найвищі бали, – у діапазонах 160–180

та 180–200. За відсотковим співвідношенням якісних результатів до загальної кількості учасників Волинська область увійшла до п'ятірки лідерів серед усіх регіонів України з таких предметів: хімія (1-ше місце), українська мова, математика та біологія (2-ге місце), історія України та фізика (3-тє місце), українська література та географія (5-тє місце). І другий рік поспіль 8-й рядок у списку посідає англійська мова. Узагальнені дані щодо кількості високих результатів НМТ з кожного предмету та рейтингових позицій Волинської області наведено в табл. 6.

Порівняння регіональних та загальноукраїнських результатів НМТ у діапазоні від 100 до 200 балів

Таблиця 6

Рейтинги Волинської області за результатами НМТ в діапазоні 160–200 балів у розрізі предметів

№ з/п	Предмет*	Сумарна к-сть високих результатів НМТ (160–180; 180–200), %	Місце у загальному рейтингу областей з предмету
1	Хімія	32,6	1
2	Українська мова	21,5	2
3	Біологія	21,3	2
4	Математика	8,5	2
5	Історія України	13,7	3
6	Фізика	13,7	3
7	Українська література	19,4	5
8	Географія	8	5
9	Англійська мова	20,1	8

*Дані з німецької, іспанської та французької мов до аналізу не включено через низьку кількість учасників (у межах статистичної похибки).

(із кроком у 20 балів) також свідчить про наявність позитивної динаміки. Як вже зазначалося, волинські випускники продемонстрували вищі показники за кількістю високих результатів (160–200 балів). Різниця коливається від суттєвих переваг (+17,5 % з хімії, +6,8 % з біології та +6 % з української літератури) до відносно незначних (+2,5 % з географії, +1,5 % з математики та +0,4 % з англійської мови). У сегменті середніх результатів (140–160 балів) Волинь також випереджає загальноукраїнські показники з більшості предметів, окрім української мови та біології. Частка низьких результатів (100–140 балів) в області здебільшого є меншою, ніж у середньому в Україні, причому з ряду предметів різниця також є суттєвою: від 5–7 % (історія України, англійська мова, математика) до 8–11 % (фізика, українська мова, українська література). З хімії кількість низьких результатів зазначеного діапазону менша, аніж у цілому в країні на понад 21 %. Для ілюстрації окресленої тенденції обрано результати з трьох різнопланових як за статусом, так і за кількісними показниками навчальних предметів: математики, української літератури та географії (графіки 4, 5, 6).

Незважаючи на позитивні висновки щодо загальної успішності волинських учасників НМТ–2025, детальний аналіз результатів засвідчує проблеми якості знань, адже частка учасників, які отримали результати найнижчого та низького рівнів (100–140 балів), залишається суттєвою: від значних 17,4–37,5 %

з української мови, англійської мови, історії України, хімії, біології та географії до критичних 45,5–60 % з математики, фізики та української літератури.

Підкреслимо, що це явище не є суто регіональним – воно віддзеркалює загальноукраїнську ситуацію. Якість результатів, як і проблема розривів у результатах випускників міських і сільських закладів освіти, на жаль, перетворюється на стійку тенденцію, адже спостерігається впродовж останніх років.

Очевидно, що проблеми якості результатів здобувачів загальної середньої освіти, виявлені в ході аналізу результативності НМТ, як відображення освітніх втрат у системі загальної середньої освіти, пов'язаних з особливостями функціонування вітчизняної освітньої галузі протягом останніх років, повинні стати предметом додаткового аналізу представників освітнього менеджменту на місцях.

Висновки. Аналіз матеріалів щодо організації, проведення та результатів НМТ 2025 року у Волинській області засвідчує, що результати є показовими для оцінювання якості підготовки здобувачів загальної середньої освіти та ефективності регіональної моделі організації тестування. З огляду на це, актуальною постає потреба активізації роботи з популяризації результатів національного мультипредметного тестування серед освітянської громадськості області з метою подальшого використання отриманих даних як інформаційного ресурсу для коригування освітніх процесів в умовах реформування галузі.

Графіки 4, 5, 6

Порівняльні дані щодо результативності НМТ–2025, %



Використані джерела

1. Офіційний звіт про проведення НМТ у 2025 році. URL: https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2025/09/Zvit-NMT-2025_Tom-I_.pdf.